KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 10.7.2017 r.
COM(2017) 379 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2015 (streszczenie)

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ PODJĘTYCH W NASTĘPSTWIE WNIOSKÓW WYSUNIĘTYCH PRZEZ PARLAMENT EUROPEJSKI W REZOLUCJACH W SPRAWIE ABSOLUTORIUM ORAZ PRZEZ RADĘ W ZALECENIU W SPRAWIE ABSOLUTORIUM ZA ROK BUDŻETOWY 2015[1]

0. WPROWADZENIE

Dnia 27 kwietnia 2017 r. Parlament Europejski – działając na zalecenie Rady – udzielił Komisji absolutorium za rok budżetowy 2015. Procedura udzielania absolutorium polega na tym, że Parlament Europejski i Rada kontrolują wykonanie budżetu UE i rozliczają Komisję z zarządzania finansami. Sprawozdanie roczne i sprawozdania specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego to główne dokumenty wykorzystywane w tym procesie, oprócz sprawozdań własnych Komisji na temat rachunków UE oraz zarządzania budżetem UE i jego wykonania.

Procedurę udzielania absolutorium za rok budżetowy 2015 cechowała na wszystkich etapach owocna wymiana opinii między instytucjami na temat możliwości usprawnienia zarządzania unijnymi środkami pieniężnymi z korzyścią dla obywateli UE. W czasie debaty zamykającej w Parlamencie Europejskim w kwietniu 2017 r. główni uczestnicy z Parlamentu Europejskiego i Rady popierali **zwiększenie nacisku na wyniki**. Potwierdza to, że wydatkowanie środków z budżetu UE w sposób przynoszący odpowiednie wyniki jest tak samo ważne, jak zapewnienie przestrzegania zasad formalnych. Jest to w pełni zgodnie z inicjatywą Komisji „Budżet UE ukierunkowany na wyniki", która ma sprawić, że będziemy koncentrować się na wynikach w sposób bardziej systematyczny. Dzięki temu obywatelom i zainteresowanym podmiotom łatwiej będzie zrozumieć, jakim celom służy budżet UE i jaki jest jego wypływ. Europejski Trybunał Obrachunkowy również zobowiązał się, że będzie ciągle udoskonalał swoje sprawozdanie roczne i w większym stopniu koncentrował się na aspektach związanych z osiąganymi wynikami.

Proces udzielania absolutorium to proces ciągły, który na podstawie doświadczeń z przeszłości pozwala udoskonalać sposób wydatkowania unijnych środków. Podczas debaty plenarnej poseł Zeller – jako sprawozdawca w procedurze udzielania Komisji absolutorium – wyraził życzenie, aby w następstwie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium podjęto odpowiednie działania następcze. Aby **szybciej odnieść się** do kwestii priorytetowych wskazanych przez Parlament Europejski i Radę, Komisja postanowiła w tym roku przedstawić niniejsze sprawozdanie z działań następczych już w lipcu.

W niniejszym sprawozdaniu, które stanowi część zintegrowanego pakietu sprawozdawczości finansowej za 2016 r. dotyczącego budżetu UE, Komisja odnosi się do najważniejszych wniosków wysuniętych przez Parlament Europejski i Radę w absolutorium. W sprawozdaniu główny nacisk położono na: 1) przyszłość finansów UE, 2) zarządzanie budżetem i finansami, 3) osiąganie wyników dzięki środkom z budżetu UE oraz 4) zarządzanie Instrumentem na rzecz Pokoju w Afryce.

---

[1] Na podstawie art. 319 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), art. 166 rozporządzenia finansowego oraz art. 119 ust. 5 rozporządzenia finansowego w sprawie 9. Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) i art. 144 rozporządzenia finansowego w sprawie 10. EFR.

Szczegółowe odpowiedzi na konkretne wnioski wysunięte przez Parlament Europejski i Radę w ramach procedury udzielania absolutorium, w tym wnioski wysunięte w związku ze sprawozdaniami specjalnymi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego również odnoszące się do procedury udzielania absolutorium za 2015 r., zostaną opublikowane na późniejszym etapie.

1. NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI ZWIĄZANE Z PRZYSZŁOŚCIĄ FINANSÓW UE

Poseł Zeller pełniący obowiązki sprawozdawcy zauważył, że budżet UE w 2015 r. musiał zapewnić finansowanie bardziej długoterminowych celów politycznych, takich jak priorytety polityczne Komisji i strategia „Europa 2020", oraz umożliwić reagowanie w sytuacjach kryzysowych w różnych obszarach polityki, m.in. związanych z migracją. Poseł zastanawiał się w związku z tym, jak osiągnąć lepszą równowagę między priorytetami politycznymi a zasobami budżetowymi w przyszłości oraz jak zapewnić kontrolę parlamentarną nad wszystkim środkami pieniężnymi związanymi ze strategiami UE.

Poseł Zeller wyraził także obawy o wykorzystanie mechanizmów finansowych, które „nie są bezpośrednio finansowane z budżetu unijnego i ujmowane w unijnym bilansie", oraz o ryzyko, jakie może być związane ze zwiększonym wykorzystaniem instrumentów finansowych.

Kwestie te były szeroko omawiane na posiedzeniach w ramach procedury udzielania absolutorium i będą przedmiotem ogólnej refleksji w pracach nad przygotowaniem kolejnych wieloletnich ram finansowych (WRF). Biała księga w sprawie przyszłości Europy opublikowana przez Komisję w marcu 2017 r. zapoczątkowała szeroką debatę na temat Europy w 2025 r., w tym perspektyw finansowych Europy opisanych szczegółowo dokumencie otwierającym debatę na temat przyszłości finansów UE z dnia 28 czerwca 2017 r.

Uzupełnieniem procesu politycznego będzie przegląd programów wydatków pod kątem efektywności, skuteczności i europejskiej wartości dodanej. Na tej podstawie prowadzone będą prace w celu przygotowania następnej generacji funduszy i modernizacji budżetu UE.

Ponadto, zgodnie ze strategią „Budżet UE ukierunkowany na wyniki", Komisja nieustannie udoskonala swoją sprawozdawczość na temat wyników. W projekcie budżetu na 2018 r. zawarto oświadczenia dotyczące programów, obrazujące, co dotychczas udało się w ich ramach osiągnąć, jakie są spodziewane wyniki i postępy oraz z jakimi wyzwaniami trzeba będzie zmierzyć się w przyszłości. Jest to zgodne z podejściem opartym na budżetowaniu wynikowym.

W sekcjach 1.1 i 1.2 zamieszczono bardziej szczegółowe uwagi na temat dwóch kwestii, które w największym stopniu budziły obawy Parlamentu Europejskiego.

1.1. KONIECZNOŚĆ UZYSKANIA NOWEJ RÓWNOWAGI MIĘDZY FORMUŁOWANIEM POLITYCZNYCH PROGRAMÓW, REALIZACJĄ POLITYKI A RAMAMI FINANSOWYMI (§§ 9-17):

Parlament Europejski (PE) poparł sugestię wystosowaną przez Trybunał Obrachunkowy w notatce informacyjnej z przeglądu śródokresowego wieloletnich ram finansowych z dnia 28 października 2016 r., zgodnie z którą „Komisja powinna przeanalizować inne warianty, na przykład:

- program budżetowania kroczącego z pięcioletnim horyzontem planowania, klauzule przeglądowe według celów i polityki oraz kroczący program oceny;

- określanie czasu trwania programów i planów zgodnie z potrzebami politycznymi, a nie długością okresu planowania finansowego; wymaganie od państw członkowskich i Komisji przedstawiania odpowiednio uzasadnionych potrzeb w odniesieniu do a) unijnego finansowania oraz b) rezultatów, które mają zostać osiągnięte, przed ustaleniem wydatków".

Komisja w istocie rozważy, jaki byłby najwłaściwszy **okres obowiązywania kolejnych WRF**, i będzie miała na uwadze uzyskanie odpowiedniej równowagi między okresem sprawowania mandatu członków PE i okresem kadencji członków Komisji, a także konieczność zapewnienia stabilności cykli programowania i przewidywalności inwestycyjnej.

WRF są przedmiotem dyskusji i uzgodnień w ramach pakietu zawierającego przepisy dotyczące zasobów własnych. Ponieważ od tego zależą roczne pułapy środków na zobowiązania odpowiadające głównym obszarom działania Unii oraz roczne pułapy środków na płatności, wnioski w sprawie przepisów dotyczących programów wydatków formułuje się w taki sposób, aby odzwierciedlały one decyzje polityczne i budżetowe podjęte w związku z WRF. Dlatego też przepisy te obejmują, co do zasady, **klauzule przeglądowe** dostosowane do odpowiedniego okresu obowiązywania WRF.

PE wystąpił także o wprowadzenie sugestii Trybunału Obrachunkowego zawartych w notatce informacyjnej z przeglądu śródokresowego oraz zaleceń Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych do programu następnego **posiedzenia ekspertów ds. budżetu ukierunkowanego na wyniki**. Komisja zaproponuje grupie omówienie kwestii, na które zwrócił uwagę PE. Spośród elementów bezpośrednio związanych z wynikami osiąganymi dzięki budżetowi ogólne względy dotyczące takich kwestii jak informowanie o osiąganych wynikach oraz wykorzystywanie informacji na temat wyników w procesie decyzyjnym związanym z cyklem budżetowym już są i w dalszym ciągu będą przedmiotem dyskusji na posiedzeniach ekspertów. Komisja przeanalizuje możliwości uwzględnienia zaleceń Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych w pracach grupy ekspertów. Doświadczenia wymieniane na forum grupy ekspertów zostaną uwzględnione przy przygotowywaniu dorocznej konferencji dotyczącej budżetu UE ukierunkowanego na wyniki zaplanowanej na 2017 r.

PE wzywa także Komisję do uwzględnienia porozumienia paryskiego dotyczącego zwiększenia w budżecie UE **docelowego odsetka wydatków na działania w dziedzinie klimatu** z 20 % do 30 %. Komisja wyjaśniła swoje stanowisko na temat praktycznych możliwości wprowadzenia większych zmian w obecnych WRF

w swoich odpowiedziach na sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 31/2016[2], w którym oceniono postępy Komisji na drodze do osiągnięcia docelowego poziomu 20 % wydatków na rzecz klimatu, dzięki czemu budżet UE stałby się wzorem, jeżeli chodzi o uwzględnianie kwestii związanych ze zmianą klimatu w różnych dziadzinach polityki.

Komisja będzie dążyć do dalszego dostosowania wydatków budżetowych do celów polityki UE przy istniejących ramach legislacyjnych. Przeprowadzając śródokresowy przegląd obecnych WRF, Komisja już podjęła kroki w celu zwiększenia możliwości finansowania z budżetu priorytetów UE. We wnioskach Komisji dotyczących budżetów na kolejne lata (i przyszłych WRF) należycie uwzględnione zostaną priorytety polityczne Unii oraz zobowiązania międzynarodowe. Naszym celem jest, aby po 2020 r. WRF towarzyszył zestaw dostosowanych, efektywnych i skutecznych unijnych programów, które będą umożliwiać realizację priorytetów politycznych.

1.2. KONIECZNOŚĆ WŁĄCZENIA DO BUDŻETU UNIJNEGO BUDŻETÓW RÓWNOLEGŁYCH (§§ 24-27)

Zaapelowano do Komisji, aby zaproponowała środki, dzięki którym rozwiązania w zakresie unijnego finansowania służące wykonaniu budżetu UE będą lepiej zapewniały przejrzystość i rozliczalność; aby przedstawiła ocenę wpływu Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) na inne programy i instrumenty finansowe; aby zapewniła zgodność instrumentów finansowych ze strategią UE; oraz przygotowała komunikat na temat tzw. budżetów równoległych.

Komisja zwraca uwagę, że niektóre z tych mechanizmów utworzono, by móc reagować na kryzys w strefie euro i że mają one charakter międzyrządowy. Dlatego też nie wchodzą one w zakres budżetu UE. Inne instrumenty, takie jak EFIS oraz Europejski Fundusz Inwestycyjny, uzupełniają bardziej tradycyjne mechanizmy wykonania budżetu UE oraz zwiększają zakres jego oddziaływania i efekt mnożnikowy.

Obecna architektura finansowa UE umożliwia zatem uruchomienie środków pieniężnych na nowe potrzeby i dodatkowe działania przy mniejszych zasobach. Wpływ instrumentów wchodzących w zakres budżetu UE wyjaśnia się w rocznych sprawozdaniach finansowych UE, które bada Trybunał Obrachunkowy. Przedstawia się również szczegółowe sprawozdania na temat instrumentów finansowych, funduszy powierniczych oraz Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji, co zapewnia przejrzystość i rozliczalność.

Jeżeli chodzi o komunikat w tej sprawie, którego domaga się PE, Komisja zwraca uwagę, że biała księga w sprawie przyszłości Europy w 2025 r. zapoczątkowała ogólną debatę i refleksję poprzedzające prace nad przygotowaniem kolejnych WRF. W związku z tym Komisja właśnie przyjęła dokument otwierający debatę na temat przyszłości finansów UE. Kwestia architektury finansowej UE będzie przedmiotem procesu ogólnej refleksji w ramach przygotowania kolejnych WRF.

[2] Dostępne pod adresem: http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_31/SR_CLIMATE_PL.pdf

Jeżeli chodzi o **zgodność instrumentów finansowych ze strategią UE**, Komisja podkreśla, że instrumenty finansowe są narzędziem służącym realizacji polityk UE. Nie zakłócają ustalonych kursów polityki i nie powinny być postrzegane jako zagrożenie dla tych kursów. Ich stosowanie w nadchodzących latach będzie uzależnione od poziomu ambicji związanych z budżetem i polityką UE oraz tego, czy instrumenty te będą stanowić odpowiednie narzędzie realizacji tej polityki.

Komisja przedstawiła wniosek w sprawie zmiany **rozporządzenia finansowego/zbiorczego**[3], co świadczy o tym, że już zmierza do tego, aby różne rozwiązania w zakresie unijnego finansowania, a w szczególności fundusze powiernicze, fundusze na rzecz inwestycji strategicznych, fundusze gwarancyjne, instrumenty, instrumenty finansowe i makrofinansowe instrumenty pomocowe objąć jednym instrumentem regulacyjnym, jakim jest rozporządzenie finansowe, a w szczególności tytułem X. Ponadto w możliwie jak największym zakresie optymalizuje się zasady dotyczące funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz funduszy zarządzanych przez Komisję. Wniosek jest obecnie przedmiotem dyskusji w PE i Radzie. Komisja w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje każdy wniosek Parlamentu, który umożliwi lepsze rozwiązywanie tych problemów.

W odniesieniu do wezwania o przeprowadzenie ponownej oceny *ex ante* **instrumentu dłużnego „Łącząc Europę”** w świetle utworzenia EFIS oraz do przedstawienia oceny wpływu EFIS, Komisja jest zdania, że zmiany, jakie zaszły na rynku po uruchomieniu instrumentu finansowego, należy ocenić podczas przeglądu śródokresowego tego instrumentu.

Jednocześnie Komisja zgadza się ocenić spójność instrumentu dłużnego „Łącząc Europę” z innymi inicjatywami UE, w tym EFIS, w ramach trwającego obecnie przeglądu śródokresowego tego instrumentu, który ma zostać zakończony pod koniec 2017 r., po sfinalizowaniu sprawozdania oceniającego przez konsultantów zewnętrznych. Ponadto upubliczniony zostanie dodatek do oceny *ex ante* dotyczącej instrumentu „Łącząc Europę”, który zawierać będzie refleksje na temat potrzeb inwestycyjnych po uruchomieniu EFIS oraz możliwości uruchomienia instrumentu kapitałowego w sektorach, które obejmuje instrument „Łącząc Europę”.

W razie potrzeby Komisja może także przedstawić ocenę **wpływu EFIS** na inne instrumenty finansowe w ramach oceny EFIS.

2. ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI (§§ 40-42)

PE i Rada przedstawiły trzy główne wnioski dotyczące odpowiednio monitorowania sytuacji w zakresie zobowiązań pozostających do spłaty; ustanowienia corocznie aktualizowanej, długoterminowej prognozy przepływów pieniężnych; oraz konieczności wzięcia pod uwagę ograniczonej zdolności do wykorzystania środków w niektórych państwach członkowskich oraz zapewnienia im pomocy technicznej celem zwiększenia poziomu absorpcji, zwłaszcza w obszarze europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Jeżeli chodzi o **zobowiązania pozostające do spłaty**, Komisja będzie w dalszym ciągu podejmować działania wobec państw członkowskich na rzecz ograniczenia

[3] COM(2016) 605 final z 14.9.2016.

tych zobowiązań oraz szerszego stosowania korekt netto w polityce spójności przy zachowaniu zgodności z ramami regulacyjnymi.

W odniesieniu do **wsparcia na rzecz państw członkowskich** Komisja już utworzyła grupę zadaniową ds. lepszego wdrażania w celu usprawnienia wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w niektórych państwach członkowskich, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnego przestrzegania zasad legalności i prawidłowości wydatków w granicach wyznaczonych przez WRF i odpowiednie przepisy. Komisja zamierza zapewnić pełne wykorzystanie efektów prac grupy zadaniowej i będzie bardziej proaktywna i ukierunkowana w swoich kontaktach z państwami członkowskimi, aby wspierać wdrażanie finansowania polityki spójności na lata 2014–2020.

Jeżeli chodzi o aktualizowane **długoterminowe przepływy pieniężne**, w komunikacie dotyczącym śródokresowego przeglądu / śródokresowej rewizji WRF Komisja przedstawiła prognozę dotyczącą płatności oraz przeanalizowała możliwość utrzymania obecnych pułapów płatności, a także przedstawiła szacowany poziom umorzeń i zmiany sytuacja w zakresie zobowiązań pozostających do spłaty (fr. *reste à liquider* – RAL) do końca okresu obowiązywania obecnych WRF.

Komisja będzie nieustannie monitorować wdrażanie i odpowiednio aktualizować swoje prognozy.

Ponadto w 2017 r. Komisja zaktualizuje prognozę dotyczącą środków na płatności po 2020 r. zgodnie z pkt 9 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami.

3. BUDŻET UE A UZYSKIWANE REZULTATY (§§ 83, 85, 97, 99, 101)

PE wystosował kilka wniosków dotyczących odpowiednio **rocznego sprawozdania z zarządzania i wyników** oraz programu „Horyzont 2020".

Na przestrzeni lat Komisja wprowadziła mechanizmy sprawozdawczości na temat wyników, które zostały opracowane tak, by pomagały wyjaśnić funkcjonowanie programów wydatków i zobrazować, jak wykorzystuje się unijne środki pieniężne, aby osiągnąć cele polityki.

Wszystkie podstawowe akty prawne oraz wykonawcze związane z programami wydatków w ramach WRF na lata 2014–2020 zawierają ramy wykonania, w których określono cele i wyznaczono wskaźniki pomiaru postępów, a także mechanizmy monitorowania, sprawozdawczości i oceny. Wdrażanie ram wykonania podlega aktualizacji raz w roku w dokumencie roboczym towarzyszącym projektowi budżetu, tj. w oświadczeniach dotyczących programów. **Roczne sprawozdanie z zarządzania i wyników zawiera informacje zarówno na temat wyników budżetu, jak i zarządzania budżetem UE i daje ogólny obraz tego, jak budżet UE wykorzystuje się do wspierania priorytetów politycznych Unii**.

Począwszy od 2016 r. roczne sprawozdanie z zarządzania i wyników sporządzane przez Komisję stanowi połączenie dwóch wcześniejszych sprawozdań: sprawozdania oceniającego, które było sporządzane zgodnie z art. 318 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz sprawozdania podsumowującego wymaganego na podstawie art. 66 ust. 9 rozporządzenia finansowego. Sprawozdanie opiera się na rocznych sprawozdaniach z działalności departamentów Komisji oraz na innych źródłach szczegółowych informacji o wynikach, takich jak oświadczenia dotyczące

programów zawarte w budżecie rocznym, sprawozdania oceniające dotyczące programów finansowanych z budżetu UE oraz sprawozdanie ogólne z działalności Unii. Ponieważ roczne sprawozdanie z zarządzania i wyników zawiera informacje zarówno na temat wyników budżetu, jak i zarządzania budżetem UE, daje ono ogólny obraz tego, jak budżet UE przyczyna się do realizacji priorytetów politycznych Unii.

W sprawozdaniu tym osiągnięcia opisuje się stosownie do poziomów zaawansowania realizacji programów, przedstawiając dane z różnych etapów - począwszy od danych na temat wkładu na wczesnym etapie realizacji programu aż po wyniki zakończonych programów. Komisja prezentuje informacje, które są dostępne w czasie przygotowywania rocznego sprawozdania z zarządzania i wyników. Zwykle na wczesnym etapie realizacji programu informacje dotyczą wkładu (przydzielone środki) oraz, w miarę możliwości, produktów. Te informacje dają dobre wyobrażenie o wydatkach z budżetu UE i jego wkładzie w realizację priorytetów politycznych. Kiedy realizacja programów staje się bardziej zaawansowana, dostępnych jest więcej informacji na temat wyników i wpływu. Informacje o wynikach programów wchodzących w zakres obecnych WRF będą w dalszym ciągu zamieszczane w kolejnych edycjach rocznego sprawozdania z zarządzania i wyników.

PE wzywa Komisję do wcześniejszego publikowania rocznego sprawozdania z zarządzania i wyników. PE zaapelował także do Komisji, aby w kolejnych sprawozdaniach z wyników dokonała lepszej oceny produktów i wyników wszystkich strategii politycznych oraz aby precyzyjnie i syntetycznie przedstawiła wkład europejskich strategii politycznych w osiąganie celów Unii, a także oceniła ich wkład w realizację strategii „Europa 2020”.

Komisja przyjęła roczne sprawozdanie z zarządzania i wyników za 2016 r. dnia 13 czerwca 2017 r., czyli przed terminem 15 czerwca określonym przepisami w zastosowaniu art. 66 ust. 9 rozporządzenia finansowego. Znacznie wcześniejsza publikacja rocznego sprawozdania z zarządzania i wyników byłaby jednak nie do pogodzenia z obecnie obowiązującymi terminami przekazywania Komisji odpowiednich danych przez państwa członkowskie. Dane te są ważnym materiałem wykorzystywanym do przygotowania rocznych sprawozdań z działalności dyrekcji generalnych odpowiedzialnych za środki pieniężne podlegające zarządzaniu dzielonemu.

Począwszy od 2016 r. w oparciu o plany strategiczne opracowywane przez każdy departament Komisji roczne sprawozdania z działalności będą zawierać informacje na temat tego, jak osiąganie poszczególnych celów przyczynia się do realizacji priorytetów politycznych, a także dalsze objaśnienia na temat powiązań ze strategią „Europa 2020”.

Zarówno PE, jak i Rada wystosowały wnioski dotyczące poprawy sprawozdawczości na temat wyników oraz ram zarządzania wynikami programu **„Horyzont 2020”**.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość na temat wyników, Komisja przedstawi odpowiednie informacje w sprawozdaniu z oceny okresowej programu „Horyzont 2020” oraz w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wyników dotyczącym postępów w ramach programu „Horyzont 2020” oraz wkładu programu w realizację strategii „Europa 2020” na podstawie najnowszych dostępnych informacji. Oceni ponadto wyniki programów prac, które będą wdrażane w odniesieniu do programów prac na lata 2018–2020.

W kwestii ram zarządzania wynikami **Komisja zadba o spójne stosowanie pojęć „wkład", „produkt", „rezultat" i „wpływ" zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa**. Będzie w dalszym ciągu promować konsekwentne stosowanie tych wytycznych przez podnoszenie świadomości i odpowiednie szkolenia.

4. OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA A NARZĘDZIA WEWNĘTRZNEGO ZARZĄDZANIA KOMISJI (§§ 62, 70-73, 215E, 306)

PE i Rada z zadowoleniem przyjęły pozytywną opinię Trybunału Obrachunkowego na temat rachunków UE oraz fakt, że w wykazanych dochodach brak było istotnych błędów. Trybunał Obrachunkowy uznał także, że zobowiązania były legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach. PE i Rada dostrzegły wprawdzie poprawę ogólnego szacowanego poziomu błędów w odniesieniu do płatności, jaka nastąpiła w ostatnich latach, ale nadal ubolewają, że płatności były obarczone istotnymi błędami.

PE podkreśla potrzebę **wykorzystania wszystkich dostępnych informacji w celu wykrywania błędów, korygowania ich oraz zapobiegania ich występowaniu**. Wzywa też Komisję do wydawania **„potwierdzenia wiarygodności"** na podstawie rocznego sprawozdania z działalności dyrektorów generalnych oraz wyznaczania własnego **statystycznie oszacowanego poziomu błędu**, a także zwraca się o odrębne oszacowanie kwoty środków unijnych, które Komisja zamierza odzyskać w postaci **środków odzyskanych lub korekt finansowych** w związku z rokiem budżetowym 2015.

Rada zachęca Komisję i Trybunał Obrachunkowy do współpracy w celu zbliżenia ich podejść w zakresie oceny wpływu korekt finansowych na szacunkową kwotę obarczoną ryzykiem w momencie zamknięcia oraz do przedstawienia porównywalnych danych. Apeluje także do Komisji o przedstawienie władzy budżetowej **kompleksowego sprawozdania na temat obszarów, w których szacowany poziom błędu jest stale wysoki, oraz o nakreślenie pierwotnych przyczyn takiego stanu rzeczy**.

Celem Komisji jako instytucji zarządzającej budżetem UE jest zapewnienie należytego zarządzania finansami w ramach tego budżetu przez stosowanie kontroli zapobiegawczych i naprawczych z uwzględnieniem wieloletniego charakteru programów. Komisja stosuje środki zapobiegawcze, takie jak kontrole *ex ante*, wstrzymanie biegu terminu płatności lub zawieszenie płatności, a także środki naprawcze, takie jak korekty finansowe i odzyskiwanie środków.

Komisja informuje o tych środkach w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wyników, które opiera się na rocznych sprawozdaniach z działalności departamentów Komisji. Zgodnie z apelem Rady Komisja będzie kontynuować współpracę z Trybunałem Obrachunkowym, aby dalej udoskonalać sprawozdawczość.

W odpowiedzi na wnioski PE przedstawione w toku procedur udzielania absolutorium w poprzednich latach, do rocznego sprawozdania z zarządzania i wyników za 2015 r. włączono kwotę obarczoną ryzykiem w chwili zamknięcia celem oszacowania kwoty wydatków, jakie mogą być obarczone ryzykiem po zakończeniu wieloletniego cyklu kontroli i zastosowaniu środków naprawczych. Opiera się ona na najlepszym ostrożnym oszacowaniu przez Komisję łącznej kwoty

obarczonej ryzykiem dla całego budżetu oraz korektach, które przewiduje się zastosować. Uwzględniono także odpowiednie dane z państw członkowskich.

Komisje będzie w dalszym ciągu podawać w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wyników łączną kwotę obarczoną ryzykiem. **Kwotę obarczoną ryzykiem w chwili zamknięcia dla roku budżetowego 2016 szacuje w przedziale od 0,65 % do 1,07 % wydatków ogółem w 2016 r.** Świadczy to o tym, że Komisja skutecznie zarządza ryzykiem związanym z legalnością i prawidłowością wydatków w perspektywie wieloletniej.

Przyjmując roczne sprawozdanie z zarządzania i wyników dotyczące budżetu UE, kolegium Komisji przyjmuje na siebie odpowiedzialność polityczną za zarządzaniem budżetem UE. Komisja uważa, że dotyczy to także rozliczalności w odniesieniu do pracy jej służb.

W odniesieniu do statystycznie oszacowanego poziomu błędu Komisja jest zdania, że takie podejście doprowadziłoby do powstania dodatkowego poziomu kontroli, szczególnie w przypadku środków pieniężnych objętych zarządzaniem dzielonym z państwami członkowskimi. Komisja będzie w dalszym ciągu współpracować z instytucjami kontrolnymi państw członkowskich i określi wspólnie z nimi wiarygodne pod względem statystycznym podejście do szacowania poziomu błędu; będzie także stosować te poziomy błędu po zatwierdzeniu. Komisja wdraża zatem zasadę jednorazowej kontroli i koncentruje swoje działania na kontrolowaniu kontrolerów działających w państwach członkowskich i zatwierdzaniu ich prac kontrolnych.

Dnia 28 lutego 2017 r. Komisja przyjęła sprawozdanie o pierwotnych przyczynach błędów oraz działaniach podjętych w tym zakresie[4]. Stwierdzono w nim, że Komisja i Trybunał Obrachunkowy zasadniczo dochodzą do tych samych wniosków dotyczących charakteru i pierwotnych przyczyn utrzymującego się wysokiego poziomu błędu: są to uchybienia w systemach zarządzania i kontroli, a czasem sytuację pogarszają dodatkowo złożone ramy prawne. Komisja w związku z tym dalej realizuje swój plan upraszczania przepisów, tak jak miało to miejsce np. w przypadku wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia finansowego/zbiorczego.

PE wzywa także Komisję do dodania do sprawozdania finansowego **rocznego oświadczenia dotyczącego zarządzania** i **oświadczenia na temat średnioterminowej i długoterminowej stabilności budżetowej**.

Komisja będzie regularnie aktualizować i publikować informacje na temat swoich mechanizmów zarządzania. Informacje na temat kwot obarczonych ryzykiem są zawarte w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wyników.

Jeżeli chodzi o oświadczenie na temat średnioterminowej i długoterminowej stabilności budżetowej, z powodu różnic pod względem wymiaru zadłużenia (tj. zdolności do sprostania zaciągniętym zobowiązaniom finansowym lub do refinansowania lub zwiększenia długu) oraz wymiaru przychodów (tj. zdolności do różnicowania istniejących poziomów opodatkowania lub wprowadzenia nowych źródeł dochodu) budżet UE nie jest porównywalny z budżetami krajowymi. W przypadku UE WRF są narzędziem, za pomocą którego zapewnia się stabilność i przewidywalność wymagań dotyczących płatności i priorytetów budżetowych

[4] COM(2017)124.

w perspektywie średnio- i długoterminowej. Komisja informuje o tych aspektach w późniejszych miesiącach roku, gdyż cykl budżetowy uniemożliwia opublikowanie tych informacji razem z rocznym sprawozdaniem finansowym.

Jeżeli chodzi o wezwanie PE i Rady do bardziej proaktywnego podejścia do zasady **jednorazowej kontroli**, Komisja potwierdza, że tak już jest w przypadku wielopoziomowych systemów kontroli w tych obszarach polityki, w których działania realizuje się we współpracy z państwami członkowskimi i organizacjami międzynarodowymi.

W odniesieniu do wniosku dotyczącego przeprowadzenia analizy tzw. **„projektów retrospektywnych"**, która powinna obejmować ocenę *ex ante* zmierzającą do sprawdzenia, czy projekty realizowane w zastępstwie odpowiadają zamierzonym celom, Komisja zwraca uwagę, że zgodnie z istniejącymi ramami prawnymi istnieje możliwość takiej realizacji projektów w zastępstwie. W ramach zarządzania dzielonego odpowiedzialność spoczywa wyłącznie na państwie członkowskim, które ma obowiązek przestrzegać warunków kwalifikowalności obowiązujących w przypadku danego programu, zgodnie z objaśnieniami Komisji zawartymi we wskazówkach. Przepisy dopuszczają takie podejście. Zgodnie z zasadami zarządzania dzielonego przeprowadzanie oceny *ex ante* tych projektów nie jest zadaniem Komisji. Komisja przeprowadza jednak regularne kontrole, aby sprawdzić, czy państwa członkowskie wywiązują się ze swoich obowiązków.

5. ZARZĄDZANIE INSTRUMENTEM NA RZECZ POKOJU W AFRYCE (§§ 92-93)

W swojej rezolucji dotyczącej Europejskiego Funduszu Rozwoju PE zwrócił się do Komisji z dwoma istotnymi wnioskami dotyczącymi zarządzania **Instrumentem na rzecz Pokoju w Afryce** – jeden z nich odnosił się do samego zarządzania, a drugi – do informowania o środkach naprawczych w procesie zarządzania środkami pieniężnymi.

W odniesieniu do zarządzania Komisja oraz Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) podpisały w styczniu 2017 r. nowe porozumienie między służbami, w którym dokonano jasnego podziału zadań między DG DEVCO i ESDZ (siedziba główna i delegatury) związanych z zarządzaniem Instrumentem na rzecz Pokoju w Afryce.

Jeżeli chodzi o środki naprawcze, dyrektor generalny DG DEVCO przedstawił je na forum wspólnego komitetu CONT/DEVE dnia 31 stycznia 2017 r. Z przewodniczącymi komitetów uzgodniono, że kolejna prezentacja odbędzie się w odpowiednim czasie.

Ponadto, po zastrzeżeniach wydanych w rocznym sprawozdaniu z działalności za 2015 r. dotyczących obszarów wydatków uznanych w wyniku analizy poziomu błędu za obszary wysokiego ryzyka, w 2016 r. DG DEVCO przyjęła i wdrożyła nowy plan działania, który ma pomóc wyeliminować pozostałe słabości w systemie kontroli. Szczególną uwagę zwrócono na monitorowanie działań z udziałem organizacji międzynarodowych jako jednego z dwóch obszarów, z którymi związane jest wysokie ryzyko błędu. Trzecie zastrzeżenie dotyczące Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce zgłoszono oddzielnie; dotyczy ono szeregu ukierunkowanych środków, które są wprowadzane w życie.

* * *